

Божаткін Михайло Іванович - письменник, журналіст. Народився 11 листопада 1920 року в с. Дубровка Калинінської області в Росії в сім'ї селянина-бідняка. З 15 років почав працювати. В 1939 році пішов служити у військово-морський флот, де прослужив 11 років. У період Великої Вітчизняної війни був радистом на торпедному катері, брав участь в обороні Одеси, Севастополя, Кавказу, у багатьох десантних операціях. Після демобілізації закінчив середню школу, потім Миколаївський педагогічний інститут. Перша публікація М. І. Божаткіна з'явилася у 1945 р. в газеті «Красный черноморец». Працював журналістом у газеті «Бузька зоря», був редактором багатотиражки «Комунаровець» Миколаївського суднобудівного заводу імені 61 комунара. У 1950-1963 роках працював журналістом миколаївської обласної газети «Південна правда». Перша книжка Божаткіна - збірник оповідань «В море» - вийшла в 1957 р. В 1958 р. у Москві вийшов збірник оповідань «Морская романтика», у Києві - повість «Перелом». У наступні роки виходять нові збірники оповідань, повістей, романи. Вийшло більше тридцяти книг.

Ідучи від малих жанрів до великих, Михайло Божаткін залишався вірний морю та морській тематиці. Твори письменника склали своєрідний цикл, пов'язаний з історією флоту та кораблебудуванням. Багато творів письменника написані на миколаївському матеріалі. Це романи «Краб» уходить в море», «Крепость у моря», «Далекіє берега», «Треугольник Денеба», документальні повісті «Крылья крепнут в полете», «Її щаслива доля» та ін. Писав російською мовою.

Письменник вів велику дослідницьку роботу про десант під командуванням К. Ольшанського (березень 1944 р.). У ході його пошуків з'ясувалося, що в десанті брав участь місцевий рибалка А.І. Андреев, якому згодом було присвоєно звання Героя Радянського Союзу посмертно. Пошуки письменника знайшли відбиття в документальному нарисі та численних статтях. Брав активну участь у підготовці енциклопедичного словника «Николаевцы» (1999).

Почесний громадянин міста Миколаєва (2004).

Помер 22 лютого 2010 року. У Миколаєві на будинку, де письменник проживав з 1971 по 2010 роки (вулиця Потьомкінська, 81/83), відкрито пам'ятну дошку. Автор В.Ю.Макушин.

ТВОРЧІСТЬ М.І. БОЖАТКІНА

- Божаткин, М. И. В море : рассказы / М. И. Божаткин. - Одесса : Облиздат, 1957. - 57 с.
- Божаткин, М. И. Морская романтика / М. И. Божаткин. - Москва : Изд-во ДОСААФ, 1958. - 11 с.
- Божаткин, М. И. Перелом : повесть / М. И. Божаткин. - Киев : Рад. письменник, 1958. - 301 с.
- Божаткин, М. И. Взрыв в бухте Тихой : повести и рассказы / М. И. Божаткин. - Херсон, 1960. - 275 с.
- Божаткин, М. И. Широкие горизонты : очерк / М. И. Божаткин. - Херсон, 1961. - 44 с.
- Божаткин, М. И. Крылья крепнут в полете : док. повесть / М. И. Божаткин. - Херсон, 1963. - 191 с.
- Божаткин, М. И. Диана со шрамом / М. И. Божаткин. - Одесса : Маяк, 1964. - 123 с.
- Божаткин, М. И. Легенда старого Чеколтана : повести / М. И. Божаткин. - К. : Рад. письменник, 1965. - 31 с.
- Божаткин, М. И. Взрыв в бухте Караташ : повесть, рассказы / М. И. Божаткин. - Москва : Воениздат, 1967. - 248 с.
- Божаткин, М. И. «Краб» уходит в море : ист. роман / М. И. Божаткин. - Одесса : Маяк, 1967. - 447 с.
- Божаткин, М. И. Батальон принимает бой : роман / М. И. Божаткин, В. Карпов. - Одесса : Маяк, 1968. - 360 с.
- Божаткин, М. И. Прорыв : повесть / М. И. Божаткин // Встреча с подвигом. - Москва, 1970. - С. 13-222.
- Божаткин, М. И. Поручение военмора Недоли : повесть / М. И. Божаткин. - Одесса : Маяк, 1971. - 288 с.
- Божаткин, М. И. Там, где приспускается флаг / М. И. Божаткин. - Одесса : Маяк, 1972. - 197 с.
- Божаткин, М. И. «А.Микоян» : док. повесть / М. И. Божаткин. - Одесса : Маяк, 1973. - 127 с.
- Божаткин, М. И. Подчасок с поста «Старик» : повесть / М. И. Божаткин. - Москва : Мол. гвардия, 1973. - 159 с.
- Божаткин, М. И. Последний рейс «Доротеи» / М. И. Божаткин. - Москва : Юрид. лит.,

1975. - 88 с.
- Божаткін, М. І. Її щаслива доля : нарис / М. І. Божаткін. - Одеса : Маяк, 1976. - 72 с.
 - Божаткін, М. І. Десант героїв : фотонарис / М. І. Божаткін. - Одеса : Маяк, 1977. - 52 с.
 - Божаткін, М. І. Флаг на гафеле : повесть / М. І. Божаткін // Приключення. - 1977. - С. 6 -97.
 - Божаткін, М. І. Крепость у моря : роман / М. І. Божаткін. - Киев : Дніпро, 1980. - 509 с.
 - Божаткін, М. І. Треугольник Денеба : роман / М. І. Божаткін. - Одесса : Маяк, 1980. - 231 с.
 - Божаткін, М. І. Дальние берега : роман / М. І. Божаткін. - Киев : Рад. письменник, 1982. - 256 с.
 - Божаткін, М. І. Мирный атом : док. повесть / М. І. Божаткін. - Киев : Дніпро, 1983. - 126 с.
 - Божаткін, М. І. Кладоискатели : повести / М. І. Божаткін. - Одесса : Маяк, 1983. - 230 с.
 - Божаткін, М. І. «Краб» уходит в море : ист. роман. - 2-е изд. / М. І. Божаткін. - Киев : Дніпро, 1985. - 558 с.
 - Божаткін, М. І. Огненная полоса : повести / М. І. Божаткін. - Одесса : Маяк, 1986. - 288 с.
 - Божаткін, М. І. Избранные произведения : повести / М. І. Божаткін. - Киев : Дніпро, 1990. - 637 с.
 - Божаткін, М. І. По старым фарватерам : роман / М. І. Божаткін. - Киев : Укр. письменник, 1995. - 271 с.
 - Божаткін, М. І. Десант принимает бой : док. повесть / М. І. Божаткін. - Николаев : МП «Возможности Киммерии», 1998. - 379 с.
 - Божаткін, М. Анка : отрывок из рассказа / М. Божаткін // Избранное. 1929-2014. 85 лет : сборник поэзии : посвящается 85-летию Литературного объединения «Стапель» и 225-летию г. Николаева / ред. В. Чебанов [и др.]. - Николаев : Стапель, 2014. - С. 38-46.
 - Божаткін, М. І. «Краб» уходит в море : отрывок из романа / М. І. Божаткін // Живлюща сила емігії : літературна антологія Миколаївщини / ред. В. І. Шуляр ; упор.: І. Ю. Береза, П. М. Водяна, В. І. Марущак. - Миколаїв : Іліон, 2014. - С.61-82.

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИИ ТВОРЧЕСТВЕ М.И. БОЖАТКИНА

- Агеев, Ю. Главная книга писателя / Ю. Агеев // Южная правда. - 1985. - 30 мая.
- Агеев, Ю. В воинском строю / Ю. Агеев // Южная правда. - 1986. - 21 авг.
- Александров, Б. В те грозные годы / Б. Александров // Южная правда. - 1971. - 29 июля.
- Александров, Б. Становление / Б. Александров // Южная правда. - 1976. - 26 марта.
- Биднина, Н. Поиски и находки / Н. Биднина // Южная правда. - 1965. - 20 июля.
- Божаткін, М. І. Всей глубиной сердец / М. І. Божаткін // Южная правда. - 1983. - 25 авг.
- Божаткін, М. Боевой спутник / М. І. Божаткін // Южная правда. - 1986. - 5 июня.
- Божаткін М.І. : [біограф. довідка] // Письменники Радянської України : 1917- 1987. - К, 1988. - С. 78.
- Божаткін М.І. : [біограф. довідка] // Українська літературна енциклопедія : В 5-ти т. - Т.1. - Київ, 1988. - С. 204.
- Божаткін М. І. [біограф. довідка] // Письменники Радянської України : довідник.- Київ, 1976. - С. 30.
- Божаткін М.І. : [біограф. довідка] // Буркатов Т. Письменники України у Великій Вітчизняній / Б. А. Буркатов. - Київ, 1980. - С. 33.
- Божаткін М.І. : [біограф. довідка] // Письменники Радянської України. - Київ, 1981. - С. 23.
- Божаткін М. : [біограф.справка] // Николаевцы. 1789 - 1999 : энцикл. словарь. - Николаев, 1999. - С. 66.
- Божаткін М.І. : [біограф.справка] // Буркатов Б. А. 22 июня - 9 мая : Писатели Украины в Великой Отечественной Войне/ Б. А. Буркатов. - Киев, 1985. - С. 42-43.
- Божаткін М. : [біограф. довідка] // Живлюща сила емігії : літературна антологія Миколаївщини / ред. В. І. Шуляр ; упор.: І. Ю. Береза, П. М. Водяна, В. І. Марущак. - Миколаїв : Іліон, 2014. - С.60 -61.

- Божаткин М.И. [биограф.справка] // Литераторы «Стапеля» Черноморского судостроительного завода : (к 85-летию Литературного объединения «Стапель») : справочник / сост.: В. Г. Чебанов, Л. Г. Колосова ; авт. предисл. В. Г. Чебанов. - Николаев : Стапель, 2014. - С.11.
- Булгаков, Д. Позорный конец / Д. Булгаков // Южная правда. - 1976. - 9 апр.
- Гайсинский, Э. Лицом к лицу с легендой / Э. Гайсинский // Южная правда. - 1964. - 20 дек.
- Гайсинський, Е. Ніщо не забуто / Е. Гайсинський // Ленінське плем'я. -1972. - 10 серп.
- Гайсинський, Е. Щасливого плавання, «Краб»! / Е. Гайсинський // Ленінське плем'я. - 1967. - 15 листоп.
- Гаскевич, В. Путь солдата / В. Гаскевич // Южная правда. - 1969. - 18 июня.
- Григурко, І. Брати Бакаї у вирі історії / І. Григурко // Ленінськеплем'я. - 1980. - 15 лип.
- Жадько, В. Чиї то парашути? / В. Жадько // Друг читача. - 1983. - 6 груд.
- Заричный, В. Крутые берега поисков / В. Заричный // Южная правда. - 1998. - 15 мая.
- Іванцов, В. По обидва боки фронту / В. Іванцов // Літературна Україна. - 1981. - 6 січ.
- Инютина, Н. Морская романтика Михаила Божаткина / Н. Инютина // Новая николаевская газета. - 2010. - 10 нояб. - С. 2.
- Инютина, Н. Человек с большой буквы. Михаилу Ивановичу Божаткину - 90 / Н. Инютина // Южная правда. - 2010. - 11 нояб. - С. 3 ; Рідне Прибужжя. - 2010. - 11 листоп. - С. 4.
- Качурин, В. Морская душа / В. Качурин // Вечерний Николаев. - 2005. - 12 нояб. - С. 3.
- Качурин, В. Певец морской романтики : 11 ноября почетному гражданину г. Николаева М.И. Божаткину исполнилось 85 лет / В. Качурин // Южная правда. - 2005. - 12 нояб. - С. 2.
- Крихели, А. На улице Потемкинской установили мемориальную доску писателю Михаилу Божаткину / А. Крихели // Николаевские новости. - 2013. - 25 сент. - С. 8.
- Кремінь, Д. Крепость у сердца / Д. Кремінь // Ленінське плем'я. - 1990. - 11 берез.
- Кремінь, Д. Стежка в океані / Д. Кремінь // Ленінське плем'я. - 1980. - 8 листоп.
- Крыжановский, С. Очарованный морем / С. Крыжановский // Божаткин М. Избранные произведения / М. Божаткин. - Киев, 1990. - С. 623-636.
- Лебеденко, И. Радость и боль, тревога и подвиги / И. Лебеденко //Южная правда. - 1972. - 17 авг.
- Лютиков, И. Десант принимает бой / И. Лютиков // Вечерний Николаев. - 1998. - 9 июля.
- Михаил Божаткин // Журналисты города святого Николая. История и судьбы / В. В.Бабич. - Николаев : Возможности Киммерии, 2011. - С. 398-404.
- Михаил Божаткин : [крат.биогр. справка] // «Стапель» сквозь годы. 1929-2011. История в лицах : лит.-энцикл. словарь-антология / ред. В. Чебанов. - Николаев : Стапель, 2011. - С. 34.
- Михайлові Божаткіну - 60 // ЛітературнаУкраїна. - 1980. -11 листоп.
- Новый роман Михаила Божаткина // Вечерний Николаев. - 1996. - 16 берез.
- Очарованный морем // Южная правда. - 1990. - 4 марта.
- Плющ, В. Михайлові Божаткіну - 70 / В. Плющ // ЛітературнаУкраїна. - 1990. - 13 груд.
- Подольський, В. Щасливого плавання, капітане / В. Подольський // Літературна Україна. - 1980. - 24 листоп.
- Полинський, М. Вірність документу і правді / М. Полинський // Літературна Україна. - 1981. - 6 січ.
- Свечин, А. На стыке моря и степи / А. Свечин // Ленінське плем'я. - 1990. - 25 листоп.
- Сизоненко, А. Морская душа / А. Сизоненко // Божаткин М. Крепость у моря / М. Божаткин. - Киев, 1980. - С. 5-10.
- Сизоненко, О. Морська душа / О. Сизоненко // ЛітературнаУкраїна. - 1980. - 12 серп.
- Слободянюк, Б. Произведение николаевского писателя / Б. Слободянюк // Южная правда. - 1959. - 28 янв.
- Слободянюк, Б. Морских походов даль соленая... / Б. Слободянюк // Южная правда. - 1980. - 20 нояб.
- Слово о М. Божаткине // Южная правда. - 2004. - 12 авг. - С. 5.

- Старовойт, Л. В. Проблематика та жанрово-стильова своєрідність прозового доробку Михайла Божаткіна / Л. В. Старовойт // Література Миколаївщини : навч. посібник до курсу «Літературне краєзнавство» для студентів філологічних спеціальностей / Л. В. Старовойт. - Миколаїв : Іліон, 2014. - С. 194-198.
- Судьбы людские : К 75-летию со дня рождения // Южная правда. - 1995. - 21 нояб.
- Ушанували баліста : [Відкрили меморіальну дошку Михайлу Божаткіну] // Літературна Україна. - 2013. - 26 верес. - С. 2.
- Уралов, Т. Роман о творце «Краба» / Т. Уралов // Южная правда. - 1967. - 2 янв.
- Фарватер Божаткіна // Радянське Прибужжя. - 1995. - 21 листоп.
- Щупко, Л. Кіннота зайняла Керч... / Л. Щупко // Друг читача. - 1981. - 8 січ.
- Январев, Э. Записки на тельняшке, или Верность суровому краю / Э. Январев // Южная правда. - 1990. - 17 нояб.
- Январев, Э. К 75-летию Михаила Божаткіна / Э. Январев // Вечерний Николаев. - 1995. - 21 нояб.
- Январев, Э. Мера доверия / Э. Январев // Вечерний Николаев. - 1996. - 7 мая.
- Январев, Э. Начнем с тире / Э. Январев // Вечерний Николаев. - 1995. - 21 нояб.